

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Praxis Episcopalis

Piasecki, Paweł

Coloniae Agrippinae, 1620

Visitor qualis esse debeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61608)

e. cum
Aposto.
e. pro-
curatores
de consi-
bus.

Carth.
in opus-
ul. de re-
gim. Ar-
chid. c.
57.

honorem proprium querere debere; cū hic nullum de hoc verbum habeatur; sed ad Dei cultum, ad animarumque salutē pertinent; hoc est, non quæ sua sunt, sed quæ sunt Christi. Alterum est, Visitationem, cum res tantiponderis sit, non negligenter, & remissè, vel, quod peius est, iniuste tractandam esse; sed omni diligentia, & iustitia: nam ex eo, quod visitationes remissè, seu negligenter, atq; iniuste fiunt, rigor disciplinæ, vigor iustitiæ, conuersatio bona lamentabiliter, ac maximè pereunt: ita ex eo, quod diligenter, ac iuste fiunt, disciplina, iustitia,

conuersatio in subditis virtuosa præcipuè conseruantur, ac florent. ideo non immeritò redarguuntur illi, qui tanquam cursores, & rhedarij sic celeriter se expediunt, vt eis tres, & quatuor Ecclesias in die vidisse sufficiat.

Fusch.
lib. 1. c. 1.
sub n. 11.

Et damnum, quod huiusmodi visitationes, (si eas visitationes, & non potius visitationis cortices, appellare volumus) afferre solent in vnus collegiatæ visitatione expertus sum: nam statim, vt fatebantur ibi omnes, post quandam visitationem omnis disciplina corrui, & etiã residentia in choro fuit intermissa.

CAPVT III. Visitator qualis esse debet.

De qua-
litate
Visitati-
onum
latè
Pau. p. 1.
quæst. 1.
Pet. p. 1.
q. 4.
Fusch. li.
1. c. 3. E-
piscop.
Com. de
visit. lib.
1. c. 4.
e. disci-
plina.
dist. 45.
cum
simil.

VISITATOR, qui alios reformare intendit, ipse prius talis esse debet, quales alios esse cupit; præcipuè autem in actu visitationis, non solum omni vitio, ac vitij suspicione carere; verùm etiam se omnibus virtutibus ornatum, cumulatamque præbere debet.

Charitatem præcipuè erga omnes habeat, ita tamen, vt illam cum iustitia exerceat; & vbi seueritate opus sit, ita illa vtatur, vt cum charitate semper coniuncta esse cognoscatur. grauitatem in omnibus, maximè verò in verbis, gestibus, & vestitu conseruet, ita tamen ne humanitatis obliuiscatur suæ, &c.

Sit iustus, non respiciendo qualescunque personas: neque amicorum commoda, neque inimicorum dispendia querat; sed tantum honorem Dei præ oculis gerat, sit sapiens, & prudens, ne modica moueatur suspitione, quæ sapientis animum immutare non debet; neque hæset, vbi non est hæsitandum. In omnibus, maxime in arduis, tria præcipuè

semper attendat, videlicet, quod liceat secundum æquitatem, quod deceat secundum honestatem, & quod expediat secundum vtilitatem. Sit fortis, vt viriliter agat; neque desperet, si maximis difficultatibus, & persecutionibus sit circumseptus: sed pro viribus faciat quicquid potest, meliora semper sperando. Sit diligens, vt citò (sicut tamen res exigat) se expediat. Maximè verò in principio seueritate, in progressu diligentia, in fine iustitia vtatur: sed cum seueritate sit lenitas, cum diligentia prudentia, cū iustitia denique pietas, & misericordia secundum diuersitatem casuum. Sit secretus ipse, curetq; Notarium, & alios esse secretos, ne occulta; præcipuè Clericorum, laicis præsertim sine necessitate prodantur. Rectè sciat, & memoria iugiter teneat, quales facultates habeat, ne concedat, quod nõ potest; neq; neget, quod honestè concedere debet: omnia autem gratis concedat, nec non à Notario concedi faciat, ea videlicet, quæ

A 2 tunc

4
 Conc. tunc in actu visitationis expediuntur.
 Prou. 2. Eligatur ergo in Visitatorem Sacer-
 tit. 1. de dos secundum Concil. Prouin. aliàs vbi
 eret. 6. c. Episc. Sacerdos aptus haberi non potest, saltē
 copum. Diaconus (& licet hoc non sit omnino
 10 q. 1. de iure communi necessarium, est tamen
 Tur. admodum conueniens) vir probus, gra-
 Crem. in uis, & prudens, Iurisperitus, & in Con-
 d. c. epif. cilij; necnon in functionibus, ac rebus
 copum.

Ecclesiasticis benè versatus; & ad exhor-
 randum aptus, ita vt docere, inquirere, S. Ant. d.
 ac corrigere valeat: & vbi vnus non suf- e. s.
 ficit, plures eligi possunt. Si verò Visita- d. c. epif.
 tator nequam sit, officioque suo perpe- copum.
 ram ac peruersè fungatur, Notarius, & Pavin.
 alij officiales id superioribus propalare p. 2 q. 2.
 tenentur. Episcopus autem tenetur de Arch. in
 excessibus Visitatoris. c. si epif.
 off. ord. lib. 6.

CAPVT IV.

Quando, & quoties visitandum sit.

Concil. VISITATIO totius Diocesis sin-
 Trid. ses. gulis annis fieri debet; vel si prop-
 24. c. 3. ter eius latitudinem, tota quotannis vi-
 cum si- sitari non poterit; maior saltē pars vi-
 mil. sitari debet, ita tamen, vt biennio to-
 Soci. la. ta compleatur, etiam si non esset ne-
 tē n. 27. cessitas visitandi: iterari autem eodem
 cum seq. anno sine causa visitatio non debet; si
 Doc. in quis tamen sæpius visitare voluerit; se-
 d. c. 1. & mel tantum procurandus est, in alijs; ve-
 in Clem. rò visitationibus recipietur, vt hospes:
 2. de stat. nisi id sibi ex privilegio, vel ex consue-
 Mon. tudine comperat: quod de eodem Visita-
 Pavin. tore eadem ratione visitante intelligi-
 p. 1. q. 4. tur: nam si alius vel idem ipse à summo
 Socin. in Pontifice delegatus, vel Visitator inferi-
 prz cit. loco. or pro sua iurisdictione visitasset, Or-
 Abb. in dinarius etiam eodem anno, vt Ordina-
 cap. nu- rarius visitare potest; ab illis tamen puni-
 per de tos iterum punire nequit; sicut etiam ab
 censib. Concil. illis absoluti innocentiam suam iterum
 Trid. ses. demonstrare minimè tenentur. Et licet
 24. c. 3. tota Diocesis, vt supra tamen dictum
 cap. de est, possit, & debeat quotannis visitari;
 his de non tamen debet Visitator illa loca, quæ
 accus. in fine vnus anni visitauit, in principio
 alterius anni visitare; quia in visitatione
 nihil corrigendum esset: neque etiam,
 nisi absoluta, atque perfecta visitatione

totius diocesis debet Visitator reitera-
 re vnus loci visitationem, nisi ex causa, Doct. in
 eodem videlicet anno; aliò enim anno d. c. 1. &
 poterit visitare, cum visitationi illius in d. Clem.
 anni per exitum renunciauerit: nisi for- 2. & in c.
 tē, vbi propter diocesis latitudinem in sin-
 biennium requiritur: sed quamuis pos- gulis, de
 set; conducibilis tamen erit, inprimis illa loca visitare quæ diutius vi- stat. Mo.
 sitata non fuerunt, & quæ visitatione d. c. 1.
 magis indigent. Et si commodè, vel Pavin.
 abique difficultate ad vnamquamque p. 1. q. 7.
 Ecclesiam accedere non poterit, de plu-
 ribus locis ad vnum congruè Clericos de. n.
 & laicos studeat conuocare; ne in illis
 visitatio postponatur. Impedimentum gl. in d.
 autè legitimū non est paupertas loci; sed cap. 1.
 quando propter niues, vel glacies, aliaue
 legitima arbitrio boni viri impedimen- Soc. sub
 ta Visitator ad illa minimè accedere po- num. 22.
 test. Quo autem tempore faciendā sit S. Ant.
 Visitatio, communiter concludunt c. 5.
 Doctores posse semper fieri, licet commo- Fusch.
 dius fiat tempore æstatis, maximè col- lib. 1.
 lectis fructibus: verum in hoc conside- c. 1. n. 2.
 randa est inprimis latitudo Diocesis: nā
 vbi satis lata est, non est distinguendum
 tempus, nisi quādo Parochi aded in fun-
 ctionibus Parochialibus detinentur, vt
 nullo